

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Jarosław Matras

na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2015r.

w sprawie **R. G.**

skazanego za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

wniosku obrońcy o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu

Apelacyjnego w [...] z dnia 21 kwietnia 2015 r., utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O.

z dnia 23 października 2014 r.,

na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k.

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. obciążyć R. G. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie.

UZASADNIENIE

R.G. skazany został wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 października 2014 r., za to, że w okresie od 1 lipca 2004 r. do 30 listopada 2004 r. w P., działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem, wspólnie i w porozumieniu z J. S., R. G. jako właściciel Centrum Medycznego [...], zaś J. S. jako koordynator do spraw medycznych tego Centrum, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wskazując Narodowemu Funduszowi Zdrowia przeprowadzenie w Centrum Medycznym 134 badań w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób układu krążenia, których w rzeczywistości nie wykonano, doprowadzili go do

niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci środków pieniężnych w wysokości 6.178 zł, a w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 30 września 2005 r. w P., wskazując Narodowemu Funduszowi Zdrowia wykonanie w Centrum Medycznym świadczeń zdrowotnych w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, których w rzeczywistości nie wykonano, doprowadzili go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci środków pieniężnych w wysokości wskazanej w treści wyroku w odniesieniu do poszczególnych świadczeń, wyłudzając w ten sposób łączną kwotę nie mniejszą niż 16.953,60 zł na szkodę Narodowego Funduszu Zdrowia, to jest za winnego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za przestępstwo to wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 4 lat próby i karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 200 zł.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora i obrońcy, Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2015 r., utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej opisanego wyżej orzeczenia.

W dniu 10 sierpnia 2015 r. do Sądu Apelacyjnego wpłynął adresowany do Sądu Najwyższego wniosek obrońcy skazanego R. G. o wznowienie postępowania. We wniosku, jako podstawę wznowienia postępowania wskazano art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w postaci ujawnienia się po uprawomocnieniu orzeczenia nowego faktu, nieznanego przedtem Sądowi w postaci oświadczenia współoskarżonego J. S., co do tego, że samodzielnie zrealizował znamiona przestępstwa przypisanego jemu i R. G. Do wniosku załączono oświadczenie J. S. opatrzone datą - 31 lipca r.

Obrońca R. G. wniósł o wznowienie postępowania w zakresie skazania z art. 286 § 1 w zw. z art. 12 k.k. i uchylenie opisanych wyżej wyroków Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego.

Prokurator Prokuratury Generalnej w pisemnym stanowisku z dnia 28 września 2015 r. wniósł o oddalenie wniosku.

W dniu 22 października 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek R. G. o przesłuchanie w trybie art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k. J. S. i R. G. na okoliczność miejsca, czasu, przyczyn i zdarzeń towarzyszących ujawnieniu przez J. S.- R. G. okoliczności, która przesądza o tym, że R. G. został niewątpliwie niesłusznie skazany, za przestępstwo którego nie popełnił.

Prokurator Prokuratury Generalnej w piśmie z dnia 16 listopada 2015 r. wyraził stanowisko o braku podstaw do przeprowadzenia wnioskowanych przez obrońcę czynności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołano się we wniosku obrońcy, przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, wskazujące na to, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów i dowodów jest niesłuszne. Podstawa wznowienia postępowania *propter nova* opierać się może tylko na takich faktach lub dowodach, z którymi sąd nie zapoznał się w toku prawomocnie zakończonego postępowania, inaczej mówiąc, nie znał ich przy orzekaniu. Wskazany we wniosku nowy dowód w postaci oświadczenia J. S. nie był znany sądowi wyrokującemu w sprawie R. G. J. S. nie składał bowiem wyjaśnień w toku postępowania.

Z licznych orzeczeń Sądu Najwyższego wynika, że nowy dowód wskazywać ma na wysokie prawdopodobieństwo, że w wyniku wznowienia postępowania zapadnie odmienne od poprzedniego orzeczenie. Innymi słowy nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości co do wcześniejszych ustaleń faktycznych, a o poważne prawdopodobieństwo błędności wyroku skazującego (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2004 r., III KO 32/02, OSNKW 2004, z.10, poz. 99 i cytowane tam orzecznictwo; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., III KO 73/08, R-OSNKW 2009, poz. 396).

Na wstępie jednak odpowiedzieć należy na pytanie, czy oświadczenie J. S. jest dowodem nowym w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Na marginesie jeszcze zwrócić należy uwagę na fakt nowelizacji tego przepisu. Od dnia 1 lipca 2015 r. nowe fakty lub dowody nie muszą być nieznane przedtem sądowi (*noviter producta*), ale mają być w ogóle nieznane, nieznane także stronie, a więc obiektywnie nowe (*noviter reperta*), co jednak nie ma znaczenia w przedmiotowej sprawie wobec treści art. 33 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

Wracając do rozumienia, niezbędnej zarówno przed 1 lipca 2015 r., jak i po tym dniu, cechy nowości dowodu jako podstawy wznowienia postępowania

zauważyć trzeba, że J. S. w toku procesu miał wszelkie możliwości złożenia wyjaśnień i przedstawienia okoliczności opisanych w akcie oskarżenia wydarzeń. Z możliwości tej nie skorzystał, przyjmując linię obrony polegającą na odmowie składania wyjaśnień. Obecnie, już po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie zmienił swoje stanowisko i zgodnie ze złożonym oświadczeniem postanowił złożyć wyjaśnienia i uwolnić od odpowiedzialności współoskarżonego w sprawie R. G. Nie można w tej sytuacji uznać, aby zmiana treści wyjaśnień, stanowiąca odstępnie od realizowanej w toku procesu linii obrony była nowym dowodem w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Inne rozumienie cechy nowości umożliwiłoby w wielu sprawach złożonych pod względem podmiotowym na wznawianie postępowań poprzez złożenie przez jednego ze skazanych oświadczenia, że w rzeczywistości dokonał przypisanego im czynu samodzielnie. W dodatku składający oświadczenie skazany wie, że i tak nie pogorszy własnej sytuacji.

Nie wykluczając zatem generalnie możliwości stwierdzenia cechy nowości w odniesieniu do znanego przedtem sądowi źródła dowodowego, trzeba raz jeszcze podkreślić, że dowód ten wskazywać ma jednocześnie na wysokie prawdopodobieństwo, że w wyniku wznowienia postępowania zapadnie odmienne od poprzedniego orzeczenie. W ocenie Sądu Najwyższego nie można tego stwierdzić w odniesieniu do oświadczenia J. S. w sytuacji, w której sądy obu instancji uznały winę obu oskarżonych mimo faktycznego braku ich wyjaśnień.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej.

kc